

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy hónap 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hónapban petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel.

Szubvenciós világ.

Az állam működésének egyik ága gyanánt ismerjük a szegények és gyengék gyámolítását. Miután az állam által szentnek hirdetett jogrendbe bele kell illeszkednie nemcsak azoknak, kik e rend keretén belül esznek, isznak és meghiznak, hanem azoknak is, kik e rend jóvoltából koplalnak, idők folyamán az állam etikai kötelességének ismerte el, hogy gyámolítsa azokat, kiknek e rend semmit sem juttat. Minél inkább nyugat felé megyünk, annál nagyobb teret foglal el az államnak ebbeli tevékenysége, annál inkább a jog folyományának, követelményeinek ismerik az állam ebbeli kötelességét. A Lajtha folyóca, a Kárpátok e téren is határt jelent. Minél inkább kelet felé távolodunk, annál inkább előtérbe lép a gazdagok, a hatalmasok támogatása, míg Konstantinápolyban, Moszkvában a szegények nyomora, a jognélküliek szinlődése már isteni törvény számba megy, melyet a nép nyugodt fatalizmussal tűr, mert hiszen változhatlan.

Magyarország a gazdagok gyámolításának első stációja. A kinek már van, az kap még, a kinek nincs, az koplaljon, ez a makszima. Nálunk még elismerik, hogy az állam pénzei, az ország pénzei nem arra valók, hogy azzal az urakat nagy urakká tegyék,

azonban a keleti népek jellemvonása, hogyha akár a koránból, akár a gazdasági teoriákból tud eljárása számára valami mondást idézni, akkor mindent indokoltnak, helyesnek és célszerűnek fog tartani. Már pedig mindenki tudja, hogy mennyi aksioma áll rendelkezésünkre, ha arról van szó, hogy szegény nagybirtokosokat, papokat és tőkepénzeseket támogassunk és minő szomorú arcot tudunk vágni, ha szegény embert el akarunk az állam színe elől utasítani. Így jutottunk Magyarországon a szubvenciók rendszeréhez. A magyar szubvenció célja, hogy az, a kinek dolgoznia nem kell, még formailag se tegyen úgy, mintha dolgoznék; hogy a kinek pénze van, annak még több legyen, mert nálunk állami érdek, hogy legyenek gavallérajaink, a kiket Párisban mutogathassunk. A szubvenció felmenti a vállalkozót az alól, hogy egyáltalán dolgozzék valamit és megadja a kiválasztottaknak azt a jogot, hogy csakis élvezeteknek éljenek. A szubvenció csak egy sema, egy titulus, egy levél a miniszter érdemeinek koszorujából, egy statisztikai adat. Nem azt nézik, hogy a szubvenció használ-e a közérdeknek, hanem azt hirdetik, hogy ime ismét létesült egy gyár, egy szövetkezet, egy vállalkozás — tisztán a szebb statisztika szempontjából, ismét haladtunk egy nagyot. Az ilyen gyár könyvei teljes bizonyítékot

képeznek — azontúl a kegyes miniszter nem kutát semmit.

Vannak nálunk szubvencionáltgyári vállalatok, melyeknek kéménye sohasem füstölt, melyek Magyarországból csak visznek, de neki nem adnak semmit, vannak, a kik gyűlölnék bennünket s csak akkor mosolyognak ránk, ha a szubvenciót felveszik. Ez a mosoly oly meggyőző, hogy a miniszter boldognak érzi magát, mert boldoggá tette az országot. Nálunk ma csupa boldog miniszter van. A magyar állam oly nagy-lelkű — és mi oly gazdagok vagyunk — hogy olyan embereknek adhatunk szubvenciókat, a kik képesek a szubvenció kedvéért gyárakat építeni.

Nálunk vannak vállalatok, legközelebb díszes statisztikát fogunk nyújtani, melyek oly magas szubvenciót élveznek, hogy 10—12 százalékosztalékot fizetnek ki. Értendő, ha az állami érdek szempontjából a tőkének biztosítanak egy bizonyos jövedelmet, mert különben az állam kénytelen volna a maga tőkéjével létesíteni a vállalatot. De ott, ahol a magántőke szubvenció nélkül is busásan jövedelmez, az állami támogatás valósággal merénylet az adófizető polgárok ellen. Ha a magánvállalkozó nem elégszik meg azzal, hogy tőkéje 6 százalékos hoz, ne vállalkozzék, de az államnak nem szabad az ily vállalat részére oly szubvenciót létesíteni, hogy a

A hazug asszony.

A »Debreczen» tárczája.

Írta: **Daudet Alfonz.**

Csak egyetlen egy asszonyt szerettem egész életemben, beszélt D. . . festő. Őt évig éltem vele; a nyugodt boldogságnak, a megelégedett örömeik öt éve volt ez. Neki köszönhetem mai hírnevem, mert ha közlemben volt, éreztem az alkotás lázát, mely munkára sarkalt, új ideák támadtak agyamban, melyeket a küzködés legcsekélyebb jele nélkül valósíthattam meg.

Amikor legelőször megláttam, már az enyémnek mondtam, mintha végtelen idők óta ismertem volna. Ott állt előttem szépségének teljében egész lényének, jellemének nemességében, mint m gtestesülése annak az asszonyi álomképnek, melyről oly sokat álmodoztam.

Soha nem hagyott el, karjaim közt halt meg, ajkán az utolsó bucsucók mosolyával és mégis haraggal gondolok rá, valahányszor emléke félmerül előttem.

Sokszor megjelenik előttem képe s előttem látom, úgy mint akkor láttam, a boldogság öt évében.

Felmerül előttem nyulánk termete, halvány arca, amely a keleti zsidónok típusát viselte magán, arcvonásai, kifejezésének finomsága, hallom hangjának sajátos fatyolozottságát, megújulnak a kedves emlékek és

mégis egy benső hang azt kiáltja emlékei felé: »Gyűlöllek.«

Clotidnak hívták. Egy barátom házában láttam meg először. Madame Deloche így mutaták be.

Azt mondták hogy özvegye egy indiai utazónak.

B-szédből is kivehető volt, hogy tényleg nagy utazásokat tett. — Ha társaságban voltunk, igen gyakran így kezdte beszédet:

— Egyszer, amikor Tambicoban voltam, vagy — egy szép napon, amidőn a valparai-zói révben horgonyt vetett hajónk.

Ettől eltekintve sem lényegében, sem modorában nem találtam azt a kóbor természetet, a melyet ilyen asszony életmódja hoz magával.

Párisi asszony volt, a szó legigazibb értelmében,

A legkifogastalanabb izléssel öltözködött sohasem láttam rajta azokat az unalmas szürke rubákat, melyeket a jengerésztisztek, vagy kereskedő-hajótisztek feleségei szoktak viselni.

Amint bevallottam önmagamnak, hogy szeretem, eltökéltem, hogy nőül fogom venni. Egyik barátomat kértem fel, ki tudatta is vele óhajomat. Erre ő kerekén kijelentette, hogy rem szándékozik másodsor is férjhez menni. Azóta kerültem. Azt gondoltam, hogy csakhamar el fogom felejteni. Csalódtam. Minden

gondolatomat, érzéseimet ő foglalta el, munkakedvem cserben hagyott. Ekkor elhatároztam hogy utazni fogok, talán az majd elősegíti, hogy mielőbb elfelejdem. Épp az utazáshoz készülődtem, szobámban a legtökéletesebb rendtelenség uralkodott, amidőn Madame Deloche lépett be.

Miért akar ön utazni? kérdezte tőlem lágy, hizogó hangon.

— Miért? Mert ön nem szeret — feleltem.

— Hisz én . . . én szeretem öot, . de — hangja remégett, — de én még férjes asszony vagyok.

Es elbeszélte élettörténetét . . .

A szerelem és elhagyatás régi regénye volt, Férje, ki iszákos volt, rosszul bánt vele, három év óta különvalva élnek. Családja, kit mindig büszkén emlegetett, előkelő szerepet vitt Páris társadalmi életében, de amikor férjhez ment, megszakitottak vele minden érintkezés.

Unokahuga volt a főrabinak, nővére ki egy magasabb rangú katon tisztt özvegye volt. uemrég újra férjhez ment a saint-germaini erdők főgondnokához.

Ami őt illeti, bár férjétől sokat el kellett tőrnie, a kiváló nevelésnek, amelyen részesült, hasznát vette elválásuk után s fen tudta magát tartani.

A Chaussée d'Autin és a Faubourg Saint-Honoré előkelő bazaiban zongoráorát adott, amiért jól meg is fizettek.

vállalkozó uzsora kamatokat huzzon. Különösen Fiume hemzseg az ilyen vállalkozásoktól, de Budapesten is nagyszámmal vannak ilyen vállalatok, melyek az állam millióin hisznek meg, melyek a lakosság rovására osztogatnak szinekurákat és busás dividendákat.

De kérjük, szabad-e olyan országoknak drága privilegiumokat, gazdag szubvenciókat osztogatni, mely nem képes állítólag arra, hogy a nép gazdasági tevékenységét pénzállozatokkal előmozdítsa, mely nem képes a hitel után sóvárgó gazda, iparos ezen szükségleteinek kielégítését elő ozdítani. Ha már baksist osztogatunk, adjuk a szegénynek, ha már szubvencionálunk, adjuk azoknak, kiknek létfeltételeit emeljük a baksis által. Nyakra-főre alapítunk szövetkezeteket a legjobb intencziókkal. Ezek tönkremennek, mert az államnak nincsen elcendő pénze, hogy módot nyujtsanak nekik a megerősödésre. Ezek visszaadnák az államnak a kölcsönt, ezek nyujtanának az államnak ellenértéket, míg az agyonsubvencionált kapitalisták palotákat építenek, vagy tartalékokat teremtenek, százezreket költenek az igazgatásra, csak hogy valamiképpen igazolják a szubvencziót. És az állam velük szemben elnéző; nem hogy a befektetett tőke kamatait garantirozza, hanem privilegiumokkal még a versenyt is előli. Pedig ez a legtisztességtelenebb verseny. A kis embertől, ah, ott a mi etikusaink megkövetelik a tisztességet és a legujabb államtitkár elmondotta az összes európai nyelveken azon erényeket, melyeket minden szegény emberből megkövetel, vajjon a nagy hajzási, közraktári és gyári vállalatokat, melyek a magyar iparnak, a magyar termelésnek esküdt ellensegei, miért nem bírálta olyan szigoruan? Mert nálunk baksisra csak gazdag embernek van jo-

ga, mert csak ő képes azt államilag elfogadható formába önteni és miniszter és államtitkár vetekednek, hogy a törvényhozás előtt indokolják, hogy mennyire fontos; miképen az állami szubvencióból paloták épüljenek, cseh, francia, és angol igazgatók hizlaltassanak. Majd mi bevilágítunk ebbe a szubvenciósi világba és a magyar nép meg fogja ismerni, hogy a „törvény, jog és igazság” idejében a magyar államnak mire van, és mire nincs pénze.

Dr. F. S.

„Szégyellem.”

Titkolózva, de meghatott büszkeséggel suttognak társas-köreink a felségének egy mondatáról. E sorok írója talán a századik kezéből veszi a hirt, s így se kötelezettsége, se oka nincs a titoktartásra.

Miért is ne tudjon meg hazánk népe egy olyan eseményt, a mely a király iránt való tiszteletteljes hódoltnak fokozására szerfölött alkalmas.

Egyik udvari ebéd után, a napokban a szokásos cercle alkalmával a felsége így szólította meg Rudnay főkapitányt:

«Miért őriztetek engem olyan kettőzött óvatossággal? Én ezt szégyellem. Még azt találgatni hinni, hogy félek.»

A Rudnay ügyes válasza, mely bókot és ragaszkodást fejezett ki, e helyen mellőzhető. De lehetetlen elragadtatás nélkül hallani a király szavait.

A jó ember, a kötelességeinek elő uralkodó és a férfias katona szólalt meg. A jó ember, erőszívet és vallásos hittel. Ki bántathatná őt, a kit boldognak szeretne látni mindenkit?

A kötelességeinek elő uralkodó, a ki nyugalmat, kényelmet, családi és társas örömeiket hoz az államügyeknek áldozatul.

Mit várhat az elvetemült merénylő egy olyan uralkodó hálatól, a ki a balsors csapásai alatt, a súlyos próbákban felmagasztosult s kinek gondolatvilága egy félszázad nagy tapasztalásai alatt megszürodött a bölcsességben és az igazságszeretletben?

És megszólalt a bátor, nyiltszívű katona

haja volt, a kövekező a legfényesebb selyemből készült.

Foglalkozása, mint ő állította, éppen nem volt ranezve kellemetlen. Tanítványai, kik bankár, háztulajdonosok leányai, szóval vagyonos családokhoz tartoztak, nagy tiszteletben tartották őt. Gyakran mutogatta azokat a gyűrűket, karkötőket, melyekkel tanítványai kedveskedek neki. Kivéve azokat az órákat mikor mindegyikünk a maga dolgával volt elfoglalva, soha nem ment sem ő, sem én egyedül.

Mindig együtt voltunk. Minden vasárnap kiutazott. Saint-Germainba nővérehez, akivel az utóbbi időkben ismét kibékült. Rendszeresen a vasútig szoktam elkísérni. Este korán megjött. Nyáron, amikor hosszú a nap, gyakran elébe utaztam s kiszálltunk valami kisebb helyen, ahol erdő vagy tó volt. Elbeszélte, mily boldogan él nővére, mily csinos gyermekei vannak s mily szép háztartást vezet. Ilyenkor néha szomorú volt, min ha a családi boldogság utáni vágy okozta volna lehangoztottságát.

Én azután még jobban igyekeztem, hogy figyelmességemmel s gyöngédségekkel halmozzam el.

Mily boldog idők voltak! A munka és szerelem gyönyörteljes évei. Legcsekélyebb gyaou sem támadt soha lelkemben; mindaz, amit mondott, a természetesség igazságának, nyiltságnak bélyegét horóta magán. Egyetlen egy dolgot vettem a szemérem. Gyakran órák hosszat beszélt azokról a kényes intimitásokról, apró in'rikákról, kalandokról, amelyeknek

is, a ki testedző vadá zatokban, fárasztó hadgyakorlatokban és csaták viharában lett férfias jelleme által is a hadsereg példányképe. Ki lenne oly vakmerő, hogy büzös kezét merészeljen emelni a félelmet nem ismerő öreg katona ellen?

És mégis Rudnaynak van igaza, ha feltéti és őri a nemzet nyugalmának, törvényeinek és jogainak kipróbált támaszát. Mi lesz majd, ha ez a támasz kidől? Erényeinket ki fogja méltányolni, hibáinkat elnézni, szenvedéseinket megérteni?

Királyunknak valóban nincsen oka félni. De hát annak a felejtethetlen kesergő anyának volt-e, lehetett-e ellensége? Egy végtelen napon mégis könybe borult miatta Magyarország.

Csak nyugtassák meg a korona tanácsosai a felséget. A nemzet, midőn őt feltéti, önmagát feltéti.

Mindenki tudja, hogy ő nem fél, sem mint katona, sem mint király, sem mint ember. De mi félünk, mert tudjuk, hogy vannak gonosztevők a társadalomban, a miként vannak kigyóméreg a természetben. Ha nincsenek nálunk, vannak másutt. Miért? Mi okból, mi czélből? Nincs rá komoly felelet. A miként a tudomány nem tud felelni a kigyóméreg czéljára.

Csak hogy van és veszedelmes és óvatosságot parancsol. A pestis szintén fölőles. De van. A védekezés ellene nem a hátrtság kérdése, hanem az okosságé.

Az emberi társadalmat sokféle erkölcsi betegség emésztí. Ezek közül némelyik forrőlázat okoz, a másik kinokat, a harmadik genyedő kelevényeket.

Általános orvosság nincs. Az államtudomány próbálgatja a nagy elentétek kiegyenlítését és a nagy igazságtalanságok enyhítését. De az elégtelenség összes okainak megszüntetésére képtelen.

Hiba volna a civilizáció megvadásása. A visszafejődés egyetlen egy bajt sem gyógyítana meg.

A pásztoréletben nem volt kevesebb sem a nyomor, sem a bűn. A legelső testvergyilkost Kainnak hívták, a ki pásztor-ember volt.

Legtöbb enyhületet a valódi alkotmányosság szerezhet, mert a nép itt önmagát igazgatja. Önmagának es önmagáért felelős. Mérlegelni tudja azokat az erőfeszítéseket, melyeket az államfenntartás igényel. Ha kell, fokozza; ha szükség, apasztja az áldozatokat.

A történet, melyet elbeszél, valóban megható volt, de kissé una mas hosszú; több napig tartott, míg egészen a végére ért.

Az avenue de l'Imperatriceon bérétem szobát egy csinos kis villában. Mily boldog voltam. Éveken át el tudtam volna hallgatni elbeszélést, nézni szeméit, anélkül, hogy a legcsekélyebb munkára gondoltam volna. Ő emlékeztetett mindig kötelességem teljesítésére, ő küldött dolgozni az ateliébe. Kikötötte, hogy zongoraóráit tovább fogja adni. Az életnek ez a komoly felhőgása még jobban megindított. Csodáltam lelke nemességét, mely abból tarthatja fenn magát, amit az ő kezével, az ő tudásával szerzett. A nap munka idejét tehát mindegyikünk külön élte: este azután együtt voltunk.

Mily boldog voltam, ha megnyílt az ajtó s ő belepett: mily ideges nyugtalansággal vártam, ha kesett s kétszeresen boldog voltam, ha ő előbb otthon volt mint én.

Gyakran különös virágokkal, kis cseresznyékkel kedveskedett, melyeket utközben vett. Valahányszor viszonzni akartam figyelmességét, nevetve utasította vissza; mint kedveskedve mondta; nem fogadhat el tőlem semmit, mert ő gazdagabb, mint én. Nagyon jól fizetheték zongora óráit, mert mindig a legizlésebb eleganciával öltözködött s szerette a fekete ruhát, mely nagyon jól is illett hozzá.

Nagyon értette, hogyan lehet ezzel az egyszerű, különféle nőanszokkal is hatást kelteni. Ha most fénytelen színű barsonyru-

tanuja volt azokban a nagyuri házakban. És ezeket mind... mind úgy eszelte ki! Minden, amiben élt, ami környezte, rá nézve nem volt, mint regény.

Lelkének ez a fantasztikus világa törte össze boldogságomat. Én, aki mindentől visszavonultam eltem, aki csak ő neki, ő érette élttem, gyakran ba ga gondolatokba mélyedve találtam, de aztán, ha meghánytam vettem a dolgot, meg kellett bocsátani gyengőségének. Nem volt-e az ő élete addig, míg meg nem ismertem, a legkomolyabb regényhez hasonló?

Egyszer aztán gyanakodni kezdtem rá, vagy legalább is közel álltam ahhoz, hogy gyanuba fogjam. Egyik vasárnap este nem jött haza. Kétségbe voltam esve. Mit tegyek? Kijűtazzak Saint-Germainba? De ekkor kompromitálom őt. Az álmatlan kínos éj után azt határoztam el, hogy mégis felkeresem — a mikor belépett. Nagyon halavány volt; nyugtalan s izgatott. Nővére beteg, künn kellett maradnia, hogy nővérét ápolhassa: Mindent elhittem, a mit mondott.

Mikor kérdeztem, hogy beszéljen részletebben a dologról, mindg az apróságok jelentéktelen kicsinyességeken akadt fönn, azokra terelte figyelmemet. Elmondta, hogy mily udvariatlanok a vasuti kalauzok, hogy a vonatnak késése is volt stb. stb. Azon a héten még kétszer kiutazott Saint-Germainba s éjjelre is kimaradt. Amikor nővére betegsége elmúlt, újra a régi, nyugodt, boldog élet kezdődött.

Nemsokára ő maga betegedett meg. — Remegve halványan, lazaan jött haza egy

Mindig és mindenben kovácsa a maga szerencséjének.

Eppen ezért a valódi alkotmányosság megtompítja az elégedetlenség éleit.

A mi jót a nép művel, abban örömmel osztozik; az elkövetett hibákért pedig nem kárhoztathat mást. — És éppen ezért nagy esztelenség a népet a saját lábára nem állítani.

A ki azt tanácsolja, hogy a fejedelem autokrata legyen, vagy a ki, mint nálunk történt a Tisza-Bánffy korszakban, elerőtleníti és meghamisítja az alkotmányosságot: tudatosan vagy öntudatlanul, ellensége a hazának és még inkább ellensége a koronának.

Meghamisított alkotmányban a botlások, károk és visszaélések ódiuma a kormányra, felelőssége a koronára hárul.

Semmi sem képes a korona tehintélyét úgy megrongálni, mint az erőszakos kormányzás. Az a korszak immár átadatott a történelemnek. Az ítélet felől nem lehetnek kétségeink.

Tény, hogy a korona ragyogása abban az arányban fokról-fokra homályosodott, a minő arányban Tisza és Bánffy erősödött.

E tekintetben a helyzet változása mérhetetlen. A nemzet érzi, hogy felelős kabinet áll az ügyek élén.

A korona tekintélye nincs többé harcra vite. Ragyog és fénylik a maga megközelíthetetlen magasságában.

Körülvesszi egy bü és ragaszkodó nép, mely büszke arra, hogy királya nemcsak nem féi körében — de szegényli azt az óvatosságot, melyet a rendőrség tanusít. —a.

A debreczeni függetlenségi párt közgyűlése.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen nov 19.

A debreczeni függetlenségi párt tegnap délelőtt tartotta pártszervező közgyűlését. A függetlenségi eszme törhetlen hívei egytől egyig megjelentek az értekezleten, kifejezést adván elvhűségüknek, a függetlenségi eszmék iránt való rajongásnak. Ott volt a gyűlésen városunk képviselője dr. Thaly Kálmán is. Hallatta szavát, buzdító beszédet mondott az öt rajongásig szerető választó polgároknak, a a kik ismételtén kifejezésre juttatták az iránta

napon. Betegsége, mely meghülésből támadt — mint az orvos kijelentettegyógyíthatan volt. Kimondhatatlan fájdalom érzetem, a mikor ezt hallottam s azt gondoltam, az eszemet vesztettem el. Egy cél lebegett előttem amennyire csak lehet, kellemes és boldoggá tenni utolsó napjait. — Családját, akire oly büszke voltam, meg akartam hívni, hogy utoljára elbucszhassanak tőle. Anélkül, hogy neki szóltam volna, levelet irtam nővéremnek Saint Germainbe s nagybátyjának, a főrabbinak — Nemsokára személyesen meglátogattam a főrabbit.

Eppen az ebédnél találtam. Nagyon meglepődött, mikor megtudta, hogy miért látogatom meg.

— Uram, vannak pillanatok, mikor minden kicsinyes viszálykodásoknak, minden kérdészködsnek el kell némulniok — így szóltam a tiszteletre méltó főrabbihoz. Unokahuga halálán van.

— Unokahugom? — kérdezte meglepeten. — Ndkem nincs is unokahugom. Talán téved uram!

— esküsem, hogy nem tévedek! Felejtsem el ön uram minden viszálykodást, ami önök között feláll, és jöjjön el hozzám, madame Delochehoz a kapitány nejéhez!

Azután lassan az ajtóhoz vezetett, olyan-nak tarthatott, aki tréfát akar vele üzni vagy éppenséggel bolondnak tartott. Valóban furcsa benyomást tehettem rá. Váratlanul jött a meglepés. Valóban megcsalt volna? — De mi okból?

érezett szeretetet, tiszteletet és nagyrabecsülést.

De kifejezést adtak Debreczen független polgárai annak is, hogy azt a zászlót, melyre nemzetünk igaz boldogulásának és haladásának jelszavai vannak felírva, tovább is diadalmasan lengeik, sem jó, sem rossz időben el nem hagyják.

Igaz megnyilatkozása volt a tegnapi gyűlés pártunk tagjainak eszmeinkért való igaz lelkesedésének, s a dozatkészségének. Megérlelte bennünk azt az erős meggyőződést, hogy olyan embereink vannak, akik soha nem lankadó buzgósággal; szeretettel dolgoznak pártunk, s a magyar nemzet fokozatos előhaladásán, boldogulásán.

A gyűlésről különben a következő tudósítással számolunk be:

A Korona vendéglő nagyterme zsufolásig megtelt polgárokkal. Pártunk kitűnőségei közül ott voltak:

Dr. Thaly Kálmán, Kiss Albert, dr. Bakonyi Samu, Kertész János, Kovács József, dr. Fejér Ferencz, Szikszay Szabo László, dr. Burger Péter, Nagy János, dr. Freund Jenő stb. stb.

Tizenegy órakor nyitotta meg a gyűlést Kertész János alelnök. A jegyzőkönyv vezetésére dr. Fejér Ferenczet kérte fel.

A gyűlés megnyitása után Thaly Kálmán kért szót.

Debreczen lelkes polgársága úgy a multba mint a jelenben törhetetlen bajnok volt a függetlenségi eszmének, Tisztelete, szeretete Debreczen iránt a mióta ismeri, nem hogy fogyott volna, de növekedett.

Es epen ezért úgy neki, mint a debreczeni függetlenségi pártnak egy és ugyanazon programja van.

Programm változtatás haza elleni bűn lenne. Az elmúlt két évtized alatt elveink tisztaságának és szelplőségének hirdetése és védelme közben sok nehéz küzdelemünk volt. Ebben a küzdelemben a debreczeni függetlenségi párt kivette a maga részét. Kétszeres szeretettel és baráti szívvvel jön tehát ide azokhoz, a kik az önálló független Magyarország előhaladását valóban szívükön viselik.

A nagy munkát jutalmazza azon öntudat hogy erőnköz képes mindent elkövetni öseink tradíciójának, az önállóságnak kiküz-

Eszembe jutott egyik tanítványának a czime. Egy szélés körben ismert bankárnak a lánya volt. Felmentem hozzá.

— Itt van madame De oche? — kérdeztem a szolgát.

— Nincs itt — felelte.

— Madame Deloche keresem, aki a ház kisasszonyának zongoraórát ad.

— Minalunk nincs semmiéle kisasszony senki sem zongorázik. — Tulajdonképen mit akar ön? — kérdezte tőlem gorombán, Aztan nevetve becsapta orrom előtt az ajtót.

Tovább nem kutattam, tudtam, hogy mindenütt ugyanazt a feletet fogom kapni, ugyanaz a család fog éni. A mikor haza értem, levelet adtak át, a mely Saint-Ermainból jött.

Felnyitottam, már előzőleg tudtam, mi áll benne. Az erdőgondnok írta, hogy semiféle Deloche nevű hölgyet nem ismer, és hogy ő neki sem felesége, sem pediglen gyermekei sincsenek.

Ez volt az utolsó csapás.

Minden szava, amelyet öt éven át hallottam, hazugság volt. A féltékeny-ég kétségbeesett haragjával rohantam fel. Az örjengő dühével futottam ágyához. Az izgett-ágtól alig tudtam szólni.

— Mit kerestel minden vasárnap Saint-Germainba? Hol voltál tegesz nap? Mit csináltál, mikor távol voltál? Felelj! Felelj! kiáltottam rá.

Agya főle hajoltam, Még akkor is szép

désére. Ő ebben a munkában, mindig kiveszi a maga részét, s ajánlja magát a polgárság szives figyelmébe.

Szivesen közreműködik a mai közgyűlésen az elnökségben, és különös örömmel látja hogy a polgárság nagy-zámmal gyűl össze.

Megemlékezik az utóbbi választásról, a mely az erőszakoskodások folytan reánk sok veszteséggel végződött. És ebből az a tanúság hogy ha a függetlenségi párt szervezete erős ott a fondorlat nem diadalmaskodhat. Erre való tekintettel az országos függetlenségi párt központi bizottsága jó előre figyelmeztette a függetlenségi pártot, hogy eleve állapítsa meg szervezetét.

Megtörténhetik, hogy már a tavasszal választás lesz, a miért is itt van az ideje, a part ujjá szervezésének hogy a választás készületlen ne találjon bennünket.

Mint történet buvár tudja hogy Debreczen ősi jellemvonása ma is megvan. Rendületlenül ragaszkodik a szabadsághoz erősen megáll a polgári jogok mellett.

Az eddigi eredményeket is annak köszönjük, hogy nem a magán érdek, de a közérdeket nézték egyesek.

Fontos tehát ezen gyűlési Natározatainak komoly teljesítése leterdeke a partonak. Az intéző bizottság és a nagy választmány már megtette az előkészítő lépéseket, a gyűlés lesz majd hivatva azokat végérvényesen helyben hagyni.

Felhívja dr. Bakonyi Samut az előterjesztés megtétele. Dr. Bakonyi Samu felolvasta az intéző bizottság és a nagyválasztmány megállapodását, mely sz rint a tisztikar a következőképen alakított meg:

Elnök: Kovács József.

Alelnök: Kertész János.

Ügyész: Dr. Bakonyi Samu.

Jegyzők:

I. ker. Dr. Benedek János.

II. ker. Dr. Gulyás István.

III. ker. Dr. Fejér Ferencz.

Pénztárosok: Pongó Lajos.

Kerületi elnökök:

I. ker. Bekény Péter.

II. ker. Juhász Ignacz.

III. ker. Dr. Kocsár Gábor.

Utcaizja elnökök:

Péterfia utca: Török Bálint.

Csapo-utca: Varjas János.

Kossuth-utca: Böszörményi Mihály.

Varga-utca: Pető István.

szemébe néztem, onnét fakartam kiolvasni a feleletét.

Mozdulatlanul hallgatott.

Egész testemben remegtem. — Hazudtál! Soha életedben nem adtál zongoraórát! — Mindenütt voltam, senki nem ismert! Honnét vetted a pénzt, az ékszeret, a ruháidat?

Rám nézett. Tekintete szomorú, oly vegetelenül szomorú volt.

És miért tettem ezt? Miért nem kiméltem? Miért nem hagytam nyugodtam meghalni, mikor annyira szerettem. A féltékenység egyőzte bennem a szánalmat.

Tovább faggattam. — Öt éven át csaltál. Napról-napra, óráról-órára amitottál. Ösmerted egész életemet, mint egy nyitott könyv fekdűt előtted és én semmit sem tudok a tiedből. Semmit! Még a nevedet se tudom. Mert hazug a név, a melyet viseltél, nem a te neved volt. Hazug! Hazug! Látom, hogyan halsz meg és azt sem tudom, ki vagy! mi a neved! Beszélj hát! Ki vagy? Honnét jöttél? Mit akartál velem? Miért tolakodtál be lelkembe szomorú meséddel? — Mondj amit akarsz, csak beszélj!

Hiábavaló fáradság! Nem szólt! Nyugodtan megfordította a fejét, a fal felé fordult, mintha attól félt volna, hogy utolsó tekintete elárulná titkát.

És úgy halt meg a boldogtalan! Meghalt a nélkül, hogy ismertem volna, hogy tudtam volna, ki volt, hazugsággal a szivabon.

Piacz-utca; Erdei Ferencz.
Hatvan-utca: Zöld János.

I n t é z ő b i z o t t s á g i t a g o k :

1. Bacsó András,
2. ifj. Bányai István,
3. Dr. Burger Péter,
4. Dcsófi József,
5. Ferenczy Gyula,
6. Gyarmathy István,
7. Harangi Sándor,
8. id. Keki Sándor,
9. Kertész István,
10. Kertész János ifj.
11. Kertész Mihály,
12. Keszey József,
13. Ki Albert,
14. K. Kiss József,
15. Kovács Lajos timár,
16. Kultsár Endre,
17. Márton Imre,
18. Mitrovics Gyula,
19. L. Nagy Balint,
20. B. Nagy János,
21. Dr. Nagy Zsigmond,
22. Öry Mihály,
23. Dr. Szikszay Szabó József,
24. Szikszay Szabó László,
25. Szinay Gyula,
26. K. Tóth Kálmán.

N a g y v á l a s z t m a n y .

P é t e r f i a :

1. Ekli Gábor,
2. Faragó András,
3. ifj. Kertész István,
4. Kiss Balint,
5. Komoroczy Ferencz,
6. Komlósy Mihály,
7. Kovács László,
8. Kurucz Miklós,
9. Menes András,
10. Pálfi Ferencz,
11. Polgári Sándor,
12. Seres András,
13. Zöld Mihály,
14. Balogh István,
15. Mészáros János.

C s a p ó - u t c z a :

1. Bihari István,
2. David Mihály,
3. Ekli Imre,
4. Dr. Kálmár Barna,
5. Kálmár Ignác,
6. Kanizsai Endre,
7. ifj. Keki Sándor,
8. Malatinszky Ferencz,
9. N. Nagy Gusztáv,
10. Schwarz Vilmos,
11. Szabó József iparos,
12. Varjas Sándor,
13. O. Végh János,
14. Katona Péter,
15. Molnár Sándor,
16. Nagy József kúbas,
17. Polgári Marton,
18. Mike Sándor,
19. Fejer András,
20. Molnár Mihály,
21. Balint Imre,
22. Balint József,
23. Bihari István kőműves,
24. Bö-zörményi Imre,
25. Nehéz József.

K o s s u t h - u t c z a .

1. Boldog István,
2. Boross Izidor,
3. Demjen Lajos,
4. Janosy József,
5. Kálmándi István,
6. Kelemen Gábor,
7. Kulcsár Gábor,
8. ifj. Nemethy János,
9. Némethi László,
10. Ösrös István,
11. Rochtliuz Arthur,
12. Szende Imre,
13. Tassi Miklós,
14. Sarkadi József,
15. Bakos János,
16. Magyar János,
17. Klócs Mihály,

18. Kállai András,
19. Kis Imre,
20. Bihari Lajos timár,
21. Bihari Mihály,
22. Varjasi Imre.

H a t v a n u t c z a .

1. id. Bányai István,
2. ifj. Bányai István,
3. Csobán József,
4. Erdei Péter,
5. Faragó István,
6. Gyórfi István,
7. Hódy Béla,
8. Jambor István,
9. Kiss András,
10. ifj. Mike Ferencz,
11. Salánki Ferencz,
12. Szilágyi Balint,
13. Szabó János építő m.
14. Salánki Mihály,
15. Varkoly József.

P i a c z - u t c z a .

1. Ifj. Faragó András,
2. Dr. Freud Jenő,
3. Horkay Lajos,
4. Kecskés István,
5. Dr. Király Péter,
6. Molnár Sándor,
7. Zong János,
8. T. Nagy János,
9. Dr. Bacsó Dezső,
10. Pálmási Pál.

V a r g a - u t c z a .

1. Alföldi Gábor,
2. Balogh Péter,
3. David Sándor,
4. Herczegh János,
5. Kerekgyártó József,
6. Kun Gábor,
7. Kun Gábor,
8. Petőfi Ferencz,
9. Petőfi Lajos,
10. Samy Béla,
11. Simon István,
12. Szabó Mihály,
13. Szabó Miklós,
14. Tóth Sándor,
15. Tóth Gergely,
16. Jubász István,
17. Kovács István,
18. Nagy József kovács mester.

Riadó eljenzés követte az előterjesztés, egyhangulag fogadták el. Potlásul azonban az eljáró urak ajánlottak meg utczanként néhány párttagot, a kiket lelkes eljenzések mellett fogadták el.

Dr. Bakonyi Samu előterjesztése után **K o v á c s** József elfoglalta az elnöki széket s körülbelül ezeket mondta:

Nem térhet ki a közgyűlésen nyilvánuló bizalomjelöl. Mint Thaly Kálmán említette nehéz küzdelmek előtt állunk. Kívánatos, hogy minden tag teljesítse kötelességét a képviselő választás előtt. A város közügyeiben is nagy feladat előtt állunk. Ep ezért azon feltétellel fogadja el az elnökséget a megtisztelő bizalmat — melyért újra köszönetet mond, ha mindnyaján támogatni fogják.

K e r t é s z János is köszönetet mond s kéri a közgyűlés támogatását.

Ezután következett a gyűlés egyik kiemelkedő mozzanata. Kovács József emelkedett szólásra. A mi pártunk az országgyűlésen nagy munkát végzett, ebben első sorban **K o s s u t h** Ferencz és **T h a l y** Kálmán vették ki részüket.

Indítványozza, hogy a gyűlés jegyzőkönyvileg jelezze ki köszönetet a két férfinak. **K o s s u t h** Ferencz pedig táviratban üdvözölje.

K o s s u t h Ferenczhez küldött távirat szövege a következő:

K o s s u t h F. orsz. függetlenségi és 48-as párt elnök urnak

Budapest.

Pártunk szervező közgyűléséből üdvözöljük s pártunk élén. Az orsz. gyűlésen az utóbbi működéséért hálás

köszönetünket, rendületlen bizalmunkat nyilvánítjuk.

A debreczei függ. és 48-as párt megbízásából

K o v á c s elnök.

T h a l y Kálmán kiemeli **K o s s u t h** Ferencz nagy, igazi érdemeit, s őszinte köszönetet mond a tisztelet és szeretet emé megnyilatkozásáért.

P o n g ó Lajos is megköszöni a pénztárnoki tisztséget, de ellenőrt kér maga mellé.

K o v á c s József ezután a lap ügyére tér át. Megemlíti hogy a szerződés ez év végén lejár a Debreczen kiadóival. Az intéző bizottság erre vonatkozólag már megtette a szükséges előintézkedéseket. Leglényegesebb ebben az, hogy az előfizetési ár 10 frt helyett 5 frt lesz.

K e r t é s z János megemlíti, hogy már egyeseknek küldtek lapot. Felkéri azokat hogy legyenek szivesek elfogadni, s arra előfizetni.

T h a l y Kálmán szólal fel ezután. A közvéleményt a sajtó teremti meg. Fontos hogy pártunknak legyen lapja. A múltban elterjedésének akadályja volt a magasabb ár. Éppen ezekből felenyire szállítottuk le. De csak úgy állhat meg, ha mindnyaján támogatjuk. Megemlíti, hogy a szerkesztőség mindent elkövet majd a lap élénkítésére. Kéri az elvtársakat hogy azt támogassák.

Majd **B. N a g y** János állott fel, s lelkes igazán szép beszédben buzdította a polgárokat a lap támogatásra.

K o v á c s József elnök elismerését fejezte ki az eljáróknak, s kerte őket hogy a lap ügyében buzgólkodjanak.

Ezzel a magasszínvonalu gyűlés az elnökség lelkes éltetése között véget ért.

Színház.

Szentkirályi Tivadar urtól lápunk szombati számában megjelent közleményre vonatkozólag a következő levelet vettük:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Eddig is hallottam már, inkább azonban csak kedély-skedés gyanánt azt, hogy én **K o m j á t h y** János urral a színházterületre veile társas viszonyban állok, — tréfanak vettem.

Ma azonban egész komolyan állítatik ez a »Debreczen« hasábjain. —

Ha ezt a komoly állítást halgatással mellőznem, a közönség valóban ezt a meggyőződést nyerhetné, hogy ez a társas viszony tényleg fennáll.

Ezért tisztelettel kérem Szerkesztő urat: Sziveskedjek becses lapja legközelebbi számában közzétenni ezen soraimat, melyekkel egész komolyan és határozottan nyilvánosságra hozom, hogy közötttem és **K o m j á t h y** ur között semifele üzleti összeköttetés fent nem áll, sem eddig fent nem állt.

A mi azt az állást illeti hogy **K o m j á t h y** ur könyveit az én könyvelőm vezeti, ez igaz. De kijelentem hogy ugy a volt szinigazgató **L e s z k a y** ur idejében is vezette az ő könyveit, mint vezeti most a **K o m j á t h y** urat, s ez esti foglalkozás könyvelőmnek épen ugy külön jövedelmi forrását képezi most, mint képezte a volt szinigazgató idejében.

Fogadja t. Szerkesztő ur tiszteletom nyilvánítását.

Szent-Királyi Tivadar.

Komjáthy és közönsége.

(Epilog a jegy visszaküldéshez.)

(**K o m j á t h y** János szinigazgató ur a második felvonás előtt megjelenik a függöny előtt. Széttérpesztett lábakkal megáll, s végig méregeti a közönséget.)

A k ö z ö n s é g : (feláll, s bugó akkord-

ban üdvözli a direktor urat) Ke—ze—it csó—ko—lom!!

K o m j á t h y: Jól van, leülehetnek. Ha nem micsoda üres ház ez! Hé, ti ottan, kik élén allotok a hivataloknak, nem tudtok ráparancsolni az ember-itekre, hogy látogassák Komjáthynak a „jó fiu-nak” előadásait? Majd aztán mindjárt másképp beszélék ám! Kell ugy-e páholy, ugy-e jó ott a bársonyszőllyekben lustálkodni az én jóvoltom és kegyelmemből! De nem sokáig lesz ám így!

A közönség: Kedves direktor ur, ne bántsa a város első embereit, kegyelem!

K o m j á t h y: Nem addig a! Most már majd meglátjátok, hogy erélyes tapintat vezet engem a „jó direktor”. A földszinti páholyok holnap délelőtt 10 óráig bezarolag visszaszolgáltatják a bérleteket.

Fikkomadt!

A földszinti páholy sorok: Brühühühü! (Zokogva el.)

K o m j á t h y: Hej, csak nagy ember vagyok én, szép fiu és jó tánczos, csak nehezen fordulok. Mára iszonytató jó kedvben vagyok. Hé, első emeleti bérlet, álljon fel.

Az első emeleti bérlet: (remegve felállanak) Tessék instalom, csókoljuk az aranyos kezit-labát az excellenciás dirurnak!

K o m j á t h y: Még ma megengedem, hogy élvezétek a „Repülő csizmadia, vagy a falramászó papucs” előadását. De holnap! Holnap du. 1/2 3 óra 5 perczkor minden bérlet az első emeletről nálam legyen!

Egy hang a páholyból: Nekem fürdőbérletem van, azt is be kell szolgáltatni?

K o m j á t h y: Azt nem!

Egy hang: Köszönjük!

(Néhány bátrabb halandó morogva távozik a jobb és balfeleken.)

K o m j á t h y: Miért zug a tömeg? Kívánja... Mit kíván, hogy mer kívanni, tyhü azt a lilomot tartó arkangyalát! Földszint mars haza, holnap délelőtt 8 órára beküldeni a jegyeket; másodemeleti zártszék mars haza, reggel három órára bent legyenek a jegyek. Karzat másodemeleti páholy hitvány népség: indulj!

(Possyischil bácsi elkezd dobolni az orchesterben, a közönség kettős sorokban kiindul.)

Párbeszéd Komjáthy és egy ur között:

Egy ur: Mi lesz most, kedves direktor ur, kiverte az összes nézőközönséget? Üres lesz a színház!

K o m j á t h y: Micsoda? Üres? Vén buksi, hát tudja maga kikkel van dolgunk? Olyan jamborok ezek mint a birkák. Nem kell ezeknek csak egy hang tőlem, hogy a kulisszák is repedezzenek, — osztán elég! Hahaha! ismerni kell Debreczent kicsi fiam! Hahaha! Hahaha!

Egy ur: Hahaha! Csakágyan nevetseges! Micsoda közönség! Hahaha! Hahaha! Kemil.

A szinigazgató és a „Dongó”.

A szinigazgató urnak hogy miként tetszik, a lapok működése, azt felesleges kommentálnunk. Erősen hisszük, hogy egy cseppet sem tetszik. A szolidaris hírlapok közé tartozik a „Dongó” elczip is, mely szellemes, csipkedő és találó elczipével, ötleteivel hatalmasan támogatja komoly kollegáit abban, hogy a debreczeni városi színház fékevesztett igazgatója korlátok közzé és kötelességeinek kötelességeinek teljesítésére szorítottassék.

Ez fáj a direktor urnak, annál inkább fáj, mert egyuttal nevetéssé teszi.

A hírlapírók gyűlése után a többi hírlapokkal karöltve a „Dongó” szerkesztője, Székely Imre és viszályküdte a direktortól rendelkezésére bocsátott passepartout.

Érdekes azonban az ezután következő eljárása Komjáthy direktornak.

Székely Imrének a szezon megkezdése óta tamlásszék bérlete is volt. Fizetett érte

és ez a bérlet semmiféle összeköttetésben nem volt az ujság jegyével.

Most, hogy az idők járása megnehezült a „jó direktor” fölött, nagyon érzékenyen hatottok a „jó fiu-ra a „Dongó” csipkedései.

Fogta magát, s egy titkára által irt érthetetlen levélben megvonta Székely Imrétől a tamlásszék bérletjogát azzal az indoklással, hogy a jegy „tévédésből” lett kiállítva.

Micsoda szerencsétlen ötlet? Inkább mondja meg az igazságot, a direktor ur, mintsem ilyen hahotára ígérő abszurdummal mentegette menthetetlen eljárását.

A levélben a bérletösszeg is mellékelve van, teljes egészében. Ha ezzel gavallérságot akarja kimutatni, nem jól csinálta. Ez nem gavalléria, ez firogtatása uri voltának.

De Székely imre megmutatta, hogy nem mutatni, de tudni kelt a gavallériát. Az eddig lejárt bérleti pénzt 24 koronát mai postával a Vörösmarty szoboralap javára küldötte fel.

Ez az ügy tehát elintéződött, hogy miként ime bírálja meg a közönség.

De mi lesz ezután? Praecendensül szolgál ez a tvabbiakra! Annak is akkor küldi vissza a bérleti szerződéses jegyeket a kinek és amikor neki jölesik? Furcsán fogunk kinézni!

Es a közönség tür, sőt egyáltalában nem törődik az ilyen dolgokkal. Csak így tovább, s majdan magukat okolják, ha basáskodó szinigazgató önkényes intézkedései ellen semmiféle oltalomban és védelemben nem fognak részesülni.

H I R E K.

Sikkasztással vádolt városi alkalmazott.

Különös dolgok történnek ebben a mi városunkban. Nap-nap után kijut a szenzációból bőven. Régen nem hallottunk már s varosházáról, a min különben nem is csodálkozhatunk, mert jól tudjuk, hogy a varosházán nem nagyon szeretnek olyan dolgokat tárgyalni, a mi esetleg a városi tanácsra lehet kelemetlen.

Emlékeztetünk, mily feltűnést keltett a »D. H.« nov. 6. számában egy nyiltéri közlemény, melyet Grünfeld Leopold debreczeni lakos tett közre a melyben azt a súlyos vádat emeli Papp László a városi szeszkereskedés vezetője ellen hogy az 32000 koronát a város vagyonából jogtalanul elajátította.

Ugyancsak e lap másik számában egy Rajczik nevű debreczeni lakos sikkasztással s okiratok eltulajdonításával vádolja P a p p Lászlót.

Súlyos vádak ezek, melyeknek tisztázása a városi tanácsnak is érdekében áll!

Mégis, hogy eshetett az meg, hogy ezeket a vádatokat elhallgattak s Papp Lászlót azonnal nem függesztették fel állásától s nem indítottak meg ellene a fegyelmi vizsgálatot.

Mert ez természetes; hogy ilyen súlyos vád után csak vizsgálat következhetik. De ez nem történt meg. Vizsgálatot nem indítottak Papp László ellen s mintha mi sem történt volna ő ma is üzletvezetője a városi szeszkereskedésnek.

Reméljük, hogy a legközelebbi közgyűlésen szóvá teszik ezt az ügyet s nem fogjuk túrni, hogy egy városi alkalmazott, kire a városnak nagy összegű vagyona van bízva, ilyen vaddal terhelve mindaddig, míg az ellenkező be nem bizonyul — tovább is kezelhesse a város vagyonát s Debreczen város cégjegyzője legyen.

*** A „Kis kulcsok” című** tegnap előtt cikkünkre vonatkozólag, egy érdekes hírről számolhatunk be olvasóinknak. Megvizsgálható forrásból értesülünk, mely szerint Roncsik Lajos városi tanácsos, szinügyi bizottsági tag és szinházi felügyelő kijelentette hogy a szinházi öltözőkhöz szolgáló magán kulcsok használatát be fogja tiltani.

*** A rendőrség bűnügyi osztálya** Vég Gyula h. főkapitány, bűnügyi osztály-

főnök erélyes, ügyes vezetése mellett ugyan csak derekasan működik. Most is három szenzációs letartóztatás történt, melyekről azonban bővebben a vizsgálat érdekere nézve nem referálhatunk. Az egyik Jókai utcai betörő elcsipetése. kit egy fiatal subancz személyében Nyiregyháza környékén fogott el az innen küldött rendőrbiztos.

*** Erzsébet napja az isr. iskolában.**

A helybeli isr. iskola szép kegyelettel ünnepelte meg nagyaasszonyunk Erzsébet királyné emlékét.

A tantestület tagjai, az osztályfők emelkedett hangulatu szavakban méltatták osztályaik növendékei előtt az imádásig szeretett és istenben boldogult királyné életét és működését és azt a rajongó szeretetet, melylyel a halhatatlanná vált királyné csüggött a magyar nemzetet is a nemzet a jó királynő.

*** Szegény iskolás gyermekek felruházása.** A helybeli isr. iskolaszék tegnap, azaz f. hó 18 án 44 leányt és 30 fiut, összesen 74 szegény és árva gyermeket ruházott fel tetőtől talpig jó es meleg téli ruhával. A mult napokban pedig száznál több szegény tanulót látott el tanköccyvel az iskolaszék. Ha hozzá tesszük még azt is, hogy december hó 1-től április hó végéig a nőgyűlés részéről még ebédben is részcsülnék a szegény iskolás gyermekek és 200-an nem fizetnek tandíjat. Világos, mily áldozatot hoz az isr. hitközség iskolája érdekében. Részünkről csak elismerésünket fejezhetjük az isr. iskolaszék és iskolavezetőség ügybuzgó ténykedésé fölött.

*** Ha nagy gondtól akar megszabadulni,** hogy mit vegyen karácsonyi és ujevi ajándéknak férfiak részére tekintse meg Schwartz Dániel, dohányzó eszköz különlegeségi üzletét a Bika szálló épületében, hol csodálatra méltó olcsó árban és rendkívül nagy választékban minden elgondolható dohányzó eszköz kaphatók.

*** Hova menjünk délelőtti reggelire?**

Az »Angol Királynő« szálloda sörcsarnoka vagy éttermébe, melynek törekvő tulajdonosa kiváló gondot fordít arra, hogy azon régen és általánosan megnyilvánult elismerést, melyet kitűnő konyhája es figyelmes kiszolgálás által kiérdemelt, a napnak ezen szakában is ézvényesítse.

A nagy választékú frissen készült reggeléhez a legkiválóbb Dreher-fele koronásört (á la pilseni) szolgáltatja.

A mi a színház utáni vacsorázást illeti, ő, a mindenre kiterjedő figyelmevel, annyira megnyerte Debreczen és vidéke intelligenciájának pártolását, hogy színház után a legtöbb család hozza siet, mivel tudja, hogy az ő étterme valóságos találkozó helye városunk előkelőségének.

Zeneestély mindennap, felváltva Rácz Károly és a Magyarai Testvérek zenekara által.

Az ülő életmód hátrányai.

Semmi sem nélkülözhetetlenebb az életre, mint a tiszta jó levegő és semmiféle élő leny meg nem élhet a természetben a levegő elvonása mellett. A romlott levegő azonban szervezetet, mely azt beszívja, vérszegénynyé teszi s a legjobb egészséget is megtámadja. A vér nem találja meg többé az életképességhez szükséges elemeket, elszegényül, és már nem elégséges a testi erő fenntartására. A vér ennél fogva gyarapítandó és megújítandó, s mely czélt a pink-labdacsok csodálatos módon betöltik, ez a vér legerélyesebb megújítószere és számos bizonyítvány érkezett hozzánk azon hatékonyságról, melylyel az összes betegségeket melyek az elszegényedett vértől származnak, u. m.: vérszegénység, sápkór, az idegek, a gyomor s a belek beégése, rheuma, tuleróltetés, és általában gyöngeségi állapot. A fent mondtak bebizonyítására alábbiakban közöljük Indria Ferencz ur levelét Jamnitzból (Ausztria.)

» Ülő foglalkozásom, melyre hivatalnok állásomnál fogva ítélve vagyok, lehetett az oka annak, hogy én éveken át étvágytalan-ságban és ehhez képest elégtelen táplálkozás folytán vérszegénységben szenvedtem. Az utó-

bi időben még általános testi elgyengülést is éreztem. Ezen sajnálatos állapot arra készítette, hogy a feldicsért Pink-labdacsokat használjam, melyek mint vérmegújító és idegerősítő szer ismeretesek. — Már egyetlenegy — doboz elhasználása után visszatért az étvágyam, épügy eltűnt a gyengeség s végre egészségem ismét teljesen meg volt erősödve.

Kapható minden gyógyszerárban, valamint az osztrák-magyar monarchia fővárosában **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest Király utca 12. 1 frt. 75 kr** dobozonként vagy **9 forintért 6 dobozonként.**

CSARNOK.

Ő az oka.

Irta; **Murai Károly.**

Folytatás.

Az ügyvéd nem vár választ.

Kalapját fejére csapja és elrohán, egyedül hagyva a ház urat, a ki nem tudja megállani, hogy ne nevelhessen. A kacagás után azután belátja, hogy az ügyvédnek igaza van és neki elvégre is fizetni kell. De azért elhatározza, hogy pör nélkül nem fizet. Bántja az ügyvéd módra, fellepése, annyival is inkább, mert hirtől ismeri. Tudja, hogy gazdag, tekintélyes ügyvéd és mert tudja, hát más föllépetést várt volna tőle. Hiszen ha nyugodtan állt be ilendően előadja a dolgot, ő nyomban elintézi a dolgot. De így, nem.

A mint mindezeket elgondolja, kívülről hallja az ügyvéd hangját. Hallja tisztán, a mint indulatosan szól:

— Egy, kettő! Csak jöjjenek!

És nyomban látja fölnyitni az ajtót és lát komikus jelenetet.

Az ügyvéd lép be karjain vezetve a házmestert és házmesternét.

Na, ezt már lehetetlen megállani nevetés nélkül.

A nevetés az ügyvéd ingerültségét nőveli s kiáltozva beszél.

A mopszlit, a melyet az ágy alól kerget ki, megmutatja a házmester-nepségnek s konstatálja, hogy az a háziuré. Megmutatja az elszakított kabátot s előttük kérdezi a mopszli tulajdonosától:

— E tanuk előtt kérdezem az urtól, hogy hajandó-e mopszli által történt szakitás, tépés, marczangolás által okozott kárt megtéríteni?

— Nem.

Az ügyvéd erre a házmestert és házmesternét újból karonfogja és miközben kivezeti, így beszél:

— Pörünk, végrehajthatunk s megverjük a dobot. Ki ad többet érte?!

És a dob pörgését utánozva távozik, inkább énekelve, mint mondva:

— Tradara, tradara, tradara!!

Nagy Gábor nyugodtan lelegzik fel és elhatározza, hogy az egész dolgot, a mely mar bosszantó kezdett lenni, a fejből kiveri. És hogy ezt tehesse, előveszi a könyvet és olvasni kezd. Am ha olvas is, folyton hallja az ügyvéd hangját, különösen pedig énekét, a mely a tradara-nótából áll.

Pár perc elteltével azonban újra kénytelen félretenni a könyvet. Kénytelen pedig azért, mert az ügyvéd újból és pedig már egy rendőrrel, megjelen. Kihívóan még mindig ingerülten lép be és így szól:

— Itt vagyunk. Tetszik látni? Itt vagyunk? Tetszik örülni? He?

— Mint az ördög a tömjénfüstnek.

— Ráér még heveskedni az ur. C ak csendesesen.

Azután a rendőrhöz fordul és kérdi:

— Ugy-e, barátom, azt szeretné tudni, hogy miért van itt?

— Igenis — felel a rendőr.

— Na hát akkor az isten legyen magával irgalmas; mert, egy hélig se tudja meg — jegyzi meg gunyosan a háziur.

Az ügyvéd e vágásra felelni akar, de erőt vesz magán és nem teszi.

E helyett megmutatja a rendőrnek az ebet, a kabátját, elmondja az esetet és azután arra kéri, hogy miután a mopszlin nem volt szájkosár tegyen jelentést.

És miután a rendőr ettől is fölteszi a háziurhoz a kérdést, hogy fizet-e, és miután az nemmel válaszol, a rendőrrel együtt távozik, miközben az ajtóból csufondárosan visszaénekel:

— Tradara, tradara.

A háziur magára marad, de csak egy két perczre, mert az ügyvéd megint visszahozta, de ez alkalommal már csak egyedül.

— Pardon — szól gyorsan. Elfeleltem a nevével és ön nem mutatta be magát. Kihézt van szerencsém és kit lesz szerencsém be-pörölni.

A háziur ekkor nyugodtan az ügyvéd ele lép s a jobb kezét mutatja.

— Látja ezt?

— Látom — válaszol Erdős és hátra lép.

— Hát nézze meg jól ezt a markot. Ha azonnal és szépen el nem távozik, megmarkolom vele a kabátja gallérját az ön nyakbőrrel együtt és kiteszem az ablakomra. De nem eresztsem el, hanem csüngni hagyom; hogy a házmester kiakasztott ruhadarabnak lássa és kiporolja. Érti?

Az ügyvéd csak ennyit tud kiáltani!

— Skandal!

Honem ezt szinte to kaszkadtából teszi.

Lehet, hogy a helyzet botrányossá válik, ha egy dolog közbe nem adja magát, a mi pedig közbe adja magát, az semmi más, mint az, hogy a háziur bájos leánya, a gyönyörűséges Edit belép és kérdezi:

— Mi történt itt, édes apa?

Nagy Gábor arca nyajassa változik s mosolyogva mondja:

— Semmi, kis leányom.

Erdős mérsen, gyönyörködve nézi az aranyos haju, kékszemu leányt és akaratlanul is pödri a bajuszát.

— Mintha erős hangokat hallottam volna.

— Vitatkozunk.

Édit az ügyvéd felé néz és így kérdezi:

— Ezzel az urral?

— Vele.

Az ügyvéd, a kit a leány szépsége mindinkább leköt, a háziur mellé sompolyog és ugy sugja neki:

— Mutasson be a kisasszonynak.

— És mi volt a tárgy? — kérdezi a gyönyörű gyerek, a kivel az apa mindent közölni szokott s a ki a családban a bizalmas barát szerepet is betöltötte.

— Egy kis kellemetlen eset. A Linda kiszökött az utcára s ott ennek az urnak a drága kabátjába belekapott. A kabát tulajdonos ur erre berontott ide, a kabát árát követelte s végrehajtással fenyegette.

— A Linda? A kis Linda? — kiált föl csodálkozva Edit.

— Biz' az, a melyet most ez az ur agyon akar üttetni.

— Ah, Istenem, csak nem?

— A rendőrségnél már fel is jelentette,

— Tréfalsz, apa.

— Nem én.

Edit aggodó, megrémült arccal fordult a prókátor felé, a ki bajuszát pödri, nyak-

kendőjét igazgatja, mancsattáját előhuzza s a ki mindenek felett hódító állásba igyekszik magát csapni. És a mint a leánya felé fordul, ez kisse elfogódott hangon kérdezi:

— Igaz ez, uram?

Erdős, a helyett hogy a kérdésre válaszolna nyájában mosolyog, mélyen meghajtja magát s miközben huszadszor ismeri el magában, hogy a leány gyönyörűséges teremtes, így szól:

— Erdős János köz- és váltóügyvéd. Rendkívül örülök a szerencsének, csokolom a kezeit.

— Nem merem mondani, hogy én is örülök. Hanem csak azt, hogy örülhetnék — mondja a leány.

— Ha? — vág közbe az ügyvéd.

— Ha a kis Linda nem csinált volna aggodalmat nekem és tetemes kár önnök.

— Nem éppen tetemes kár. Anyira nem nagy, mint a mennyire nem lehet nagy a nagyság aggodalma.

— Némileg megnyugtató. Köszönöm. És kérem, bocsásson meg és higgye el, hogy a kis Linda nem haragból tette. Bizonyára csak játszott. Tudja, már kis korában — mert en neveltem föl — elkényeztettem. Folytonosan játszottam vele s ma rendkívül játékos. Higgye meg uram, nem haragból tette.

A prókátor hangja gyöngéddé, lágygyá változik, mikor mondja:

— Ugy? Nem haragból tette? Csak játszott a kicsi? Nem tudtam valóba nem tudtam.

— Mindig és mindig játszik. Velem, édes apával, meg mindenkivel. Anyira el van kényeztetve, hogy ha komolyan dorgáljuk, ha pálczával, veréssel fenyegetjük: azt is merő játéknak tekinti és szájcscskájával fogja meg a pálcza végét. Oh, Linda egy igen kedves kis jószág.

— És nagysád olykor-olykor meg is akarja verni? — kérdi méltatlankodva az ügyvéd, mintha az ilyen kegyetlenség fölláztatana.

— Bizony. Nem csak akarom, de meg is verem.

— Ezt nem hittem volna. Olyan kedves kis ártatlan ebeket megverni. Ej, ej, hát nagyság még kegyetlen is tud lenni!

— Kegyetlen nem, csak szigorú. Ön persze nem képeli, hogy egy ilyen elkényeztetett parányi jószág menni boszuságot okoz. Ha megjön az ideje a bolondságokra, tör, zuz, szakít és csupa játékból kárt okoz.

— Ötven forintos kabátot tesz ex-kabattá — jegyzi meg az apa, mire az ügyvéd gyorsan hozzá fordul és kedvtelenül mondja.

— Kérem, hagyjuk.

Aztán Edit felé fordul és érdeklődve kérdezi:

— És — ha szabad kérdezem — van valami nevelése a kicsinek? Be van tanítva valamire?

— Ha a sarokba állítom — cseveg Edit — és szigorú tekintetét vetve rá, az ujjaimmal megfenyegetem: szolgálat. Bizony, ha az orrocskája hegyére cukrot tesz: ügyesen feldobja és elkapja. Ha ráparancsolok: lefekszik és meg sem mozdul. Tud hízlelni és nincs önnök fogalma, uram, arról, hogy mily hűséges pára a szegény. A szemével örömet és bánatot egyaránt kifejez. Nevét és sir.

— Nagyszerű! Nevet! És mikor nevet a kicsi?

— Ha játszom vele és jó vagyok hozzá.

— És mikor sir?

— Ha ügyvédet lát — vág közbe az apa, a ki érdeklődve hallgatja a beszélgetést és akit a fordulat mulattat.

Folyt. köv.

Selyem-damaszt-ruha 9 frttól

feljebb! — 12 méter — póstabér és vámmentesen szállítva! Minták kiválasztásra, nemkülönben fekete, fehér és színes Henneberg selyem blousok és ruhákra alkalmas 45 krajczártól 14 forint 65 krajczárig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik.

HENNEBERG G., selyemgáros, ZÜRICHBEN.

Cs. és kir. udvari-szállító.

**M. á. vasutak menetrendje
1900. okt. hó 1-től.**

Debreczenből indul:

	ó.	p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6 46
Csak Szatmár	reg.	5 22
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 58
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 01
	m. áll. v.-től	reg. 5 28
	vásártérről	reg. 5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-től	d. u. 4 06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u. 4 15
	m. áll. v.-től	d. e. 11 20
	vásártérről	d. e. 11 20
Füzes-Abony felé m. á. v.-től	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Köcs—Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4 21
Ohat-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 03

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6 50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9 15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1 55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	(P.-Ladányig gy.-v. átszállással)	este 9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 41
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 41
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 51
"	d. u.	12 16
"	gy.-v.	d. u. 3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
(gyorsv.)	este	8 46
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	déli	12 07
Kassa—Miskolcz felől	este	7 53
	vásártérre	reg. 8 09
	máv.-hoz	reg. 8 17
B.-Sz.-Mihály—	vásártérre	este 6 26
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este 6 35
	vásártérre	d. u. 3 22
	máv.-hoz	d. u. 3 30
F.-Abony felől vartérre	d. u.	5 36
"	m. á. v.-hoz	d. u. 5 45
Ohat-Köcs—Polgár felől vásártérre	reg.	7 50
"	máv.-hoz	reg. 8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 18
"	d. u.	3 31

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Templomülés a debreczeni Deák-Ferencz-utcai izr. templomban középhajó 3-ik pad, I. sz. sarok ülés örök áron eladó. — Értekezhetoi a kiadóhivatalban.

Szőlőföld vétel részlettörlesztésre. Közeli a városhoz, immunis homokon, mintegy 33 holdnyi területű földveleire társakat keresek. Előjegyezhetni félholdanként is. Szóbeli, vagy írásbeli részletes felvilágosítással szívesen szolgál: **Cs. I. pacsirta-u. 49. sz.**

Eladó ház. A Batthyányi utca 4. sz. ház szabadkézből eladó. Értekezhetoi ugyanott a tulajdonossal.

Jól jövedelmező ház 497 □ öles telekkel 17.000 frt lefizetéssel elköltözés miatt azonnal eladó. Kossuth-u. 31.

Cséplőgéprések, lendkerekek, tengelyek, nagy vasajtók és vas ablakrácsok, kovács vas kapható **Klein Jakab** ócska vasáru telepen **Piacz-u. 26.** Nagy trafik udvarán. Ugyanott a legmagasabb árbao ve-znek át ócska vasat és mindenféle fémot.

Egy lakás Csokonai utca 9 sz. alatt kiadó. Az utcai lakás 2 szoba, előszoba és onyhaból áll. Értekezhetoi **Hatvan-utca 56.** Grünstein David urnál.

28 hold és 69 öl tanyás újföld az ondód mellett eladó. 3300 frt készpénzzel megvehető. **Hatvan-u. 34.**

Kitűnő derékdiszitő, a javarrónó es kézileányok jó fizetéssel felvettnek **Mai-ou Steiner** női divattermében **Piacz-u. 65 sz.**

Dr. J. G. POPP-féle A mostanában oly sokféle ártalmas savakkal gyártott szárvizek tönkre teszik a fogakat. Ellenben az **Anatherin** védi a fogakat, foghust és cszájat a fájdalomtól és megakadályozza a rotahadástól. 6. **Ára frt 1.40. frt 1. 1.50**

ANATHERIN

cs és kir. udvari fogorvos **Wien, 13/6.** Csak akkor valódi, ha a két címkén francia arany nyomásban czégem látható.

Kapható Debreczenben **Tóth Béla** é. **Mihalovits István** gyógyszerárában, továbbá a legtöbb gyógyszerárban és illatszerkeskedésben.

Árverési hirdetés.

Az **Alföldi takarékpénztárnál** Debreczenben elzálogosított és kamat hátralékosok következő számu zálogtárgyak, u. m.:

3403.	3953.	4191.	4489.	4538.	4659.
4667.	4745.	4817.	4839.	4902.	5009.
5017.	5101.	5122.	5141.	5148.	5161.
5205.	5219.	5253.	5288.	5322.	5334.
	5350.	5393.	5425.		

f. é. nov. hó 27-én d. u. 3 órakor az üzlet helyiségében nyilvános árverésen eladatni fognak.

Az igazgatóság.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint a helybeli piacon **Török Balint-u. 24. sz. alatt** egy

fénymáz és bőrkenőcsgyárat alapítottam és ezen cikkekben csakis legjobb minőségű árut jntányos árak mellett szállítok, miről egy próba megrendelés által mindenkor meggyőződhetnek igen tisztelt vevőim.

Teljes tisztelettel

Gans S.

A legjobb

harzi énekeseket

mély hangok és trillázókat küld utánvét mellett 8-tól 20 márkáig 8 napi próbaidőre, esetleges becsérelés mellett

W. Heering St. Andreasberg Harz 427.

Uj női divat-terem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozoi, hogy **Piacz-utca 65. sz., Czégely-házban,** a Miklós-utca sarkán

Maison Steiner cég alatt

női divat-termet

nyitottam, a hol is megrendelésre a legutóbbi divat szerint **női ruhák, blousok, jouponok: colliék** stb. mérsékelt árszámításban készíttetnek.

Tekintettel arra, hogy tapasztalataimat és szakképzettségemet Budapestén a legelőkelőbb műtermekben szereztem és csakis elsőrendű munkaerőt alkalmaztam, biztos reményem van, hogy t. megrendelőim legkényesebb izlésének is megfelelehetek.

Kérem a n. é. közönséget, hogy próba-megrendeléseivel megtisztelni kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel

Maison Steiner.

Téli kabát prémmel
8 frttól.

Flanell és selyem
blousok.

Női és leány
félpaletók.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és 

 diszitett női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszitett
női kalap 3 frttól.

Gyermek köpenyek
3 frttól.

Szőrmegallérok, muf-
fok és nyakcolliék.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére



Levélpapír cégnyomással
1000 drb, 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással
1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón. 

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.